

ogsaa i Indenrigsministeriet til enhver Tid kjende disse Havnes Tilstand, og det kan naturligtvis kun skee, ved at man, om ikke hvert Aar eller hvert andet Aar, saa dog af og til lader disse Havne inspicere. Det er Udgifterne ved disse Inspectionsreiser, som i Loven af 26de Mai 1868 ere bestemte til Repartition paa Kjøbstadhavnene. Det har ingenlunde været min Mening ved, hvad jeg har udtalt om dette Spørgsmaal i det andet Thing, at give Løfte om, at enhveromhelst technisk Assistance, som en Havn maatte begjære, skulde ydes. Der som Havnebestyrererne skulde være saa blottede for Kræfter, at de ikke kunde af fatte en almindelig Arbejdsplan uden Assistance fra Ministeriets Side, saa vilde det være fuldstændig uoverkommeligt for det Par Ingeniører, der staae til Ministeriets Raadighed, at yde Assistance. Det har altsaa ikke været det, der har foresvævet mig, da jeg udtalte mig i det andet Thing; hvad jeg nærmest har tænkt paa, er, naar der skal gjøres større, vigtigere Arbejder, Udvikelse af en Havn o. desl., navnlig saadanne Arbejder, til hvis Udførelse der kræves extraordinaire Kraftanstrengelser, saa at Havnene maae gjøre store Aaan eller reeltjære større Bærder, hvortil i alt Fald Indenrigsministerens Samtykke behøves; i alle saadanne Tilfælde, troer jeg, at det vilde være i Havnenes egen Interesse, at der ydedes dem en saadan technisk Assistance, og i disse Tilfælde har jeg troet, at det vilde være rigtigt at lade hver enkelt Havn for sig, som behøver denne Assistance, betale Diæter og Rejsegodtgjærelse til vedkommende Ingeniør, hvorimod det ikke forekommer mig engang at være anstændigt, at vedkommende Havn skulde betale noget Honorar til Statens Ingeniør. — Det er for mig utvivlsomt, at Statskassen ikke vilde tabe Noget ved, at Frederikshavns Havn gif over til at blive en communal Havn, men for det Første betvivler jeg meget, at Frederikshavn skulde være tilbøielig til at overtage sin Havn, og for det Andet forekommer det mig endnu mere tvivlsomt, om det efter denne Havns særdeles store almindelige Behovning vilde være rigtigt at lade den overgaae alene til communal Forsorg. Naar de nu forestaaende Arbejder i denne Havn fore-

komme den ærede Landsstingsmand for 10de Areds (Jessen) at være uforholdsmæssig kostbare, skal jeg dog tillade mig at oplyse, at det ikke een, men flere Gange forgjæves har været forsøgt at faae disse Arbejder udførte billigere ved at overdrage dem i Entreprise, men at man enten intet Bud har faaet, eller ogsaa have de Bud, som Entreprisørerne have gjort, været endnu dyrere end det, man kunde gjøre Arbejdet for paa den i Anmærkningerne til Finantsloven angivne Maade.

Bundesbøll: Blandt de Kirker paa Soland og Falster, som jeg har at vifitere, og hvis Lær jeg er pligtig at paasee og at varetage, er der een, for hvilken jeg skal tillade mig kortelig at tale et Par Ord. Det er Maribo Kirke. Denne Kirke har oprindeligt ikke hørt Byen til; den er oprindeligt en Klosterkirke, bygget for en Klosterorden af Nonner og Munk, som var stiftet af den nofsom bekjendte nordiske Qvinde, der selv stærkt greben af Aanden, stærkt paavirkede hele sin Samtid aandelig, især dog her i Norden, nemlig den hellige Birgitte; den tilhørte en Tid, da man byggede ikke blot mange, men ogsaa store Kirker, da Arkitekterne, naar man forlangte Tegninger til Kirker af dem, helst stillede sig det Forbillede for Die, som Skriften gav dem i Signelsen om den Mand, der gjorde det store Gjæstebud og had mange Gjæster og ikke kunde faae Gjæster nok og gjentog sin Indbydelse, men hvis Bryllupsfal dog var saa stor, at det altid kunde hebde, naar hans Tjenere vendte tilbage: der er en Plads endnu. Arkitekterne kunde dengang ikke gjøre Tegning til en Kirke uden at tænke sig den som den hellige, almindelige Kirke; vi Protestanter komme nemmere til det. Naar vi opfordre en Architect til at give os en Tegning til en Kirke, spørger han først om, hvormange Medlemmer Menigheden tæller, hvormange Sæder der skal være; man lægger ikke an paa at indrette den saa rummelig, at den til ingen Tid skulde kunne fylbes. Maribo Kirke er af en Størrelse; saa, om den end ved mange Leiligheder har samlet mange Mennecker, har der, som i den store Bryllupsfal, altid været Plads endnu tilovers. Hvad skulde saadan en lille By med